

PRAĖJĘS IR NEPRAEINANTIS

Ką mes žinome apie poetą Joną Strielkūną? Kodėl iki šiol gėdijasi poeto vardo (Anna Achmatova sakydavo – nesuprantu tokių skambių žodžių kaip poetas, biliardas), kad nespausdina asmeninių dienos, savaitės, mėnesio užrašų visuomeniniuose dienraščiuose, savaitraščiuose nei mėnraščiuose, kad neskuba įsižeisti iš Strielkūno perkrikštytas Bielkūnu (buvo tokia Kęstučio Navako užmačia). Dar žinome, kad tai vienas populiariausių mūsų lyrikų, kurio eilėraščiai tyliai skaitomi ir garsiai deklamuojami, mielai dainuojami aktorių ir profesionalių solistų, niūniuojami su bičiuliu ar tiesiog taip sau. Poetas, regis, intuityviai atspėja eilėraščio architektūriką*, pagauna sau būdingą „dainuosena“. Nemaža jo posmų ar eilučių mokame atmintinai, išvaduodami iš postmodernizmui būdingos meno kūrinio „eksteriorizacijos“**. George'o Steinerio (Džordžo Štainerio) įsitikinimu, tai, ką mokame atmintinai, plečia mūsų tapatybės ribas, atsiminimas tampa atpažinimu ir atradimu. Galimas daiktas, būtent dėl savaimingos, paaiškinimų nereikalaujančios „internalizacijos“*** Strielkūnas dažniau neįpareigojamai pagiriamas, negu išsamiai gvildenamas, nepaisant Irenos Slavinskaitės monografijos, tarsi sustojusios strielkūniškosios formulės paieškų pusiaukelėje.

J. Strielkūnui paties parašytos knygos atrodo keistokos, jis yra sakęs – knygų nerašau, paprasčiausiai surenku visus parašytus eilėraščius ir žiūriu, kas iš to išeis. Debiutavęs 1966-aisiais kartu su Sigitu Geda (tais pačiais metais mirė A. Achmatova, viena iš daugelio Strielkūno verstų rusų klasikų), autorius solidžia knyga *Praėjęs amžius* (Vilnius: Vaga, 2001) vainikuoja pusketvirto dešimtmečio kūrybinę darbuotę ir atsisveikina su praėjusiu amžiumi. Pirmasis šios rinktinės įspūdis – eilėraščių išties daugiau surinkta nei atrinkta, sutelktas dėmesys į visumos masyvą, o ne į esmės reljefą. Knyga sunkiasvorė, su mįslinga Jono Čeponio reprodukcija viršelyje, tačiau koncepcijos ir kūrybinių atradimų požiūriu nelabai kuo papildanti 1986 m. išėjusią pirmąją *Rinktinę*. Gal poeto profilį būtų atnaujinęs ir paryškinęs ne toks rimtas fonas, juolab kad žmonija juokdamasi atsisveikina su savo praeitimi, anot kai kurių klasikų. Kodėl eilėraštis privalo būti tik rūškanai fatališkas ar socialiai autsaileriškas, o ne sprigtas į surauktą kaktą? Beje, apie praeinantį laiką bei amžių tas pats autorius yra dainavęs ir *cum grano salis*****. „Praeina metai, šimtmečiai ir eros, o Šerelytė žuvį darinėja.“ Taigi šiame iš rimtųjų sudarytame ir ne ant juoko leidžiamame foliante nė padujų nebeliko tokios savos Renatos Šerelytės, *ego*, niekas nebeaktualina dionisiškos užuominos į Eros ir žuvies simboliką *et cetera**. O juk avantiūros kvapas tokiam prognozuojamam poetui kaip Strielkūnas nebūtų pakenkęs. Eretišškai klausiu, ar tos reprezentacinės „plytos“ (dabar jau gresiančios visiems Nacionalinės premijos laureatams) nedaro meškos paslaugos geriems poetams, valdiškai juos prislėgdamos? Juk perversmus, kaip kadaise tikino Vytautas Kubilius, daro mažos knygelės.

Ši rinktinė sudaryta ne chronologiniu**, bet teminiu principu, nors bendrosios chronologinės logikos, panašiai kaip pirmojoje rinktinėje, stengiamasi laikyti. Skyrių pavadinimai atėję iš ankstesnių knygų, tačiau patys skyriai laisvai pertvarkyti. Atsisakyta kiekybinės simetrijos, kuri, tarkim, knygoje *Tamsos varpai, šviesos varpai* buvo kone absoliuti – 6 skyriai po 24 eilėraščius. Šiuokart apstu asimetrijos –13 skyrių (pirmojoje rinktinėje – 7), juose po 43, 37, 33 eilėraščius. Skaičių magiją galėtume palikti astrologams, tačiau pati simetrijos idėja laikytina viena iš Strielkūno poetikos ašių, standžiai suverianti, pavyzdžiui, *Būties aštuoneilius*. Kompozicinę ketureilio (ir aštuoneilio) pusiausvyrą

* Architektūrika (gr. *Architektonikē* – statybos menas) – meno kūrinio sandara, jų visumos ir dalių santykis. (Red.)

** Eksteriorizacija (lot. *exterior* – išorinis) – perėjimas nuo vidinės prie išorinės veiklos; tapimas kuo kitu, turėtų savybių ir sąlygų netekimas. (Red.)

*** Internalizacija (lot. *internus* – vidinis) – iš aplinkos gaunamų visuom. vertybių, principų, normų, perėmimas, laikymas savomis. (Red.)

**** *Cum grano salis* (lot. „su žiupsniu druskos/išminties“) – protingai, taikliai, ironiškai, šiek tiek skeptiškai. (Red.)

* *Et cetera* (lot.) – ir taip toliau. (Red.)

** Chronologinis (gr. *Chrónos* – laikas) – istorinių įvykių išdėstymas laike. (Red.)

paprastai nulemia dviejų ritmiškai sąveikaujančių (kontrastuojančių) sandų sąsaja, grindžiama svarstyklių, švytuoklės, veidrodžio principu. Regis, šiame sustyguotame mechanizme tūno pasislėpęs kažki koks liūdnas kaukas, kuris tą ritminį švytavimą daro nebe mechaniską, bet dilgsintį, kaip dilgsintis yra senovinio laikrodžio tiksėjimas ištuštėjusioje tėvų troboje ar mūsų atmintyje.

Strielkūnui, kaip ir Maironiui, Jurgiui Baltrušaičiui, Henrikui Radauskui, būdingas poetinės raidos tolydumas, nuoseklus žengimas savo taku be staigių šuolių ir digresijų^{***}. Jam tinka tai, ką Valerijus Briusovas sakė apie Baltrušaitį, – iš karto apčiuopė savo toną, savo temas ir nuo to laiko niekur savęs neišdavė. Monotonija? Bet ir gyvenimas įkyriai brūžina savo dildėmis, tačiau kiekvienas jo drėkstelėjimas skauda savaip, nepakartojamai. Visi Strielkūno eilėraščiai išauginti klasikos dirvoje su viena strielkūniška komplikacija – klasiškai tvirtame eilėraščio statinyje apgyvendinama tokia dabarnykštė, belaimė ir savęs nerandanti siela. Toks sveikas, nenykstamas eilėraščio rūbas ir toks nykus, išsekęs pro tą rūbą prasišviečiantis gyvenimas: „Ir lieka vien tik spengianti tyla / Tuščioj erdvėj, bedvasėj ir belaikėj“ („Baimė“). Kartais racionali formos simetrija ir lyrinio vyksmo nuoseklumas, regis, pernelyg tramdo iracionalias subjekto būsenas. Eilėraštis išeina pernelyg „teisingas“, stokojantis subtilios „pražangos“. Kita vertus, toks „turinio ir formos“ neatitikimas meistro rankose pavirsta ir vaisinga įtampa. Mintys ir jausmai čia neina atskiromis atšakomis, bet susilieja į vieną nešantį buvimo srautą, į bendrą kiek mistišką būseną, kai „sukamės drauge būties ratu / Ir krentame drauge bedugnėn gilyn“ („Balti žiedai“). Poetas sugeba išvengti pakeltos intonacijos (ne visada išvengdamas retorinės inercijos), eilėraštyje dera išorinis skambumas ir vidinė muzika, melodija intymi, suvaldyta, vaizdas ryškus, užbrėžtas taupiu žodžiu bei tikslia detale. Tarp išlaikytų proporcijų randasi vietos rupiai faktūrai, nelauktam paradoksui, įspūdingam metaforos šuoliui („tavo akys – bizantiškos slyvos“) ar oksimoronui („greit kūną švelnūs juodvarniai sules“). Eilėraštis auga kaip aukštyn kylanti ir kelianti katarsio banga, kaskart išplaunanti žalių gelmės gintarų.

Strielkūno simpatijos klasikai, atrodytų, kiek senamadiškos. Kuriam šiandienos metru būtų svarbus Pranas Vaičaitis? Sąlytis su klasika vėlgi nevienakryptis – viena vertus, bendrumas su Maironio kanonu (taurus santūrumo dikcija, retorinė simetrija, lakoniškos semantinės formulės, širdies, žvaigždės, galvos žodynas ir maironiški eilėraščių pavadinimai „Saulei leidžiantis“, „Sunku gyventi“). Kita vertus, akivaizdžios ir modernaus H. Radausko pamokos – fatalistinės nuojautos ir ištarmės, tik be Radauskui

būdingo karnavališko mosto ir sarkastinio dūrio, provokuojanti tropo logika („ir žvaigždės dega tartum cigaretės“), išskaičiuojantis ritminis segmentavimas, pasitelkiant polisindetoninį* jungimą su „ir“. „Praėjęs amžius“ patvirtina klasikinio trumpumo, koncentruotų užuominų, litotės** ir elipsės***, anaforos**** ir simplokos***** meistrystės dovaną (eil. „Viskas“). Kanoninė norma šiam poetui – ne tramdantis apynasris, o poezijos kūno sveikatos ir gyvybės laidas, luošumo bei išskydimo priešnuodis.

Įsipareigojimas klasikai Strielkūnui reiškia įsipareigojimą tradicijai, istorijai, laikui. Kartu su Borisu Pasternaku šios knygos autorius galėtų apie save pasakyti – amžinybės įkaitas laiko nelaisvėje. Praėjęs amžius jam yra ir prarastas, negrįžtantis laikas, tačiau išėję daiktai ir žmonės tampa skaudesni ir tikresni už esančius, tai, kas prarasta, – svarbiau už turima. Šią tiesą žinojo visi didieji prarastojo rojus ir laiko ieškotojai nuo Johno Miltono (Džono Miltono) iki Marcelio Prousto (Marselio Prusto). Tik prarasties valdose esmingai atrandamos svarbiausios žmonių patirtys, tik čia apsinuogina pats egzistencinis geluonis. Dar kartą pakartokim su Raineriu Maria Rilke (Raineriu Marija Rilke): „mums atrodė, kad praeina metai, / o praėjom iš tiesų tik mes“. *Praėjusio amžiaus* perskaitymo raktą siūlytų

*** Digresija (lot. *digressio* – nutolimas, pasitraukimas) – nutolimas nuo pagrindinės temos, pasakojimo objekto; į pasakojimą įterpti autoriaus samprotavimai, tiesiogiai reiškiami jo jausmai. (Red.)

* Polisindetonas (gr. *polysyndeton*) – stilistinė figūra, jungtukų gausumas ten, kur jų galėtų būti mažiau arba visai nebūti. (Red.)

** Litotė (gr. *litotēs* – paprastumas, saikingumas) – semantinė meninės raiškos priemonė, žodis ar žodžių junginys, kuriuo vaizduojamojo daikto, reiškinio ar veiksmo ypatybės yra sumažinamos, sumenkinamos. Priešybė hiperbolei. (Red.)

*** Elipsė (gr. *elleipsis* – trūkumas, praleidimas) – numanomų sakinio dalių išleidimas stilistiniais sumetimais. (Red.)

**** Anafora (gr. *anaphora* – iškėlimas) – eilutės pradžios pasikartojimas stilistiniais sumetimais. (Red.)

***** Simploka (gr. *symplokē* – supynimas) – stilistinė figūra, kai žodžiai ar jų junginiai, kartojami vieno sakinio ar posmo pabaigoje ir kito pradžioje, pvz.: „Viršum ledyno sakalai pragydo... / Pragydo sakalai – gyvenimą ir meilę...“ (S. Nėris). (Red.)

Marcelijaus Martinaičio mintys: „Poezija, kalba išsprendžia dabarties ir atminties dramą. Gyvenimas eina į priekį, o kalba – dar ir atgal! Pramuša sąmonėj spragą ir visas gyvenimas ima tekėti atgal žodžiais, žodžiais ir žodžiais. Todėl kūryba yra ir išsigelbėjimas iš nebūties, gyvenimo išpirkimas, mėginimas kalbėti su dievais ir žmonėmis, o ne vien minčių, temų sudarymas, išreiškimas, išsakymas“ (*Prilenktas prie savo gyvenimo*, p. 22–23).

Strielkūnas bene natūraliausiai mūsų poezijoje sieja gamtiškumą su socialumu, istorinį laiką su asmenišku egzistenciniu laiku. Pasikartojimas, amžinasis gamtos ratas yra ir estetiškos sistemos ašis. Gamtos naktis tampa istorijos, žmogaus dvasios naktimi, žaibas – egzistencinės grėsmės ir katastrofos ženklai. Pamėgti somatiniai* įvaizdžiai kakta, galva, veidas, širdis koreliuoja su gamtiškaisiais žvaigždė, vėjas, žemė, akmuo. Tiek gamtos, tiek žmonių pasaulyje simpatizuojama silpniems, neapsaugotiems, nepritapėliams – „tretiesiems broliams“. Pakludami sūnaus palaidūno parabolėi, visi jie „grįžta namo“, panašiai kaip visa gyvija parkeliauja į savo guolius, lizdus, sietuvus ar avilius. Prisirišimas prie namų, tėvynės turi neatšaukiamo determinizmo**, gaivalingo fatalumo, savotiško užkeiktumo žymę (skyrius „Užkeiktas namas“). Istorijos dramos metafizika padeda išverti ir asmeninę dramą, kuri modeliuojama tame pačiame istorijos lauke pagal mito, sakmės, pasakos archetipus. Vilnius, istorinis miestas, atsiskleidžia ir kaip asmeninių meilės istorijų liudytojas. Praeities šviesa dabarties tamsoj – tokia šios retrospektyvinės*** egzistencijos formulė, pasukanti ryškaus realizmo estetiką tamsiojo romantizmo link. Istorija, kaip fatališka neišvengiamybė, didesnė už mus, o mes už aš. Eilėraščio aš kalba kaip istorijos stebėtojas ar bevardis istorijos liudytojas, atsisakęs herojiškumo aureolės. Istorija jam nekvepia, kaip estetui Radauskui, lavonine, jis pats prisiima istorinę kaltę: „Ir stoviu vienas, neryžtingas, kaltas...“ („Neringos prieangy“).

Nepasitikėdamas esamuoju ir netikėdamas būsimuoju laiku („gyvos“ dabarties nebėr, į ateitį atsigręžiama nugara, prieš akis tik praeitis), jis kabinasi į mitinį *illud tempus*****, kartodamas pirmąjį anuo metu atliekamą mitinio herojaus veiksmą:

*Į tuščių vandenį tuščius tinklus metu,
Dešimtą dieną nieko neištraukiu.
Kaip Evangelijoje sakau „Anuo metu“,
Iš šito meto nieko nebelaukiu.*

*Nes žemėje seniai stebuklų nebėra.
Kaip ir danguj. Visur taip plokščia, plyna.
Ir džiūsta ikrai, kai rūsti audra
Juos išmetė į mirštantį žemyną.
„Tušti tinklai“*

Budrus istorijos pojūtis leidžia sveikai atsiriboti nuo narcistinio individualizmo, tačiau sykiu visą rinktinę persmelkia niaurus fatalizmo šešėliu. Fatumas, baladiška lemtis išskyla kaip visą pasaulį ir žmogų valdanti jėga, paverčianti gyvenimą nesibaigiančiu pralaimėjimu. Stiprėjantis egzistencinis pesimizmas kiek primena vėluojantį septintojo ir aštuntojo dešimtmečio lietuvių literatūrinį egzistencializmą (Juozas Aputis, Romualdas Granauskas, Bronius Radzevičius) su jam būdingomis iracionalios grėsmės, ontologinio nerimo, išėjimo būsenomis. Žinia, fatališkumo perteklius su tirštu astrologijos bei misticismo padažu itin būdingas pereinamosioms epochoms, o Lietuvos istorija – ne kas kita kaip nesibaigiantis pereinamasis laikotarpis. Betgi, žvilgtelėjus iš kito galo, tas pereinamasis laikotarpis tęsiasi nuo tada, kai Adomas su Ieva buvo išvaryti iš rojaus. Užsitęsęs dramatiškumas, kaip ir pereinamumas, darosi melodramiškas, ypač kai griebiasi *širdies, spygliu, erškėčiu, strėlių* ginkluotės.

* Somatinis (gr. *sōma* – kūnas) – kūniškas, kūno. (Red.)

** Determinizmas – filosofijos teorija, teigianti esant visuotinį dėsningą ir objektyvų tikrovės reiškinį priežastingumą. (Red.)

*** Retrospektyvus (lot. *retrospicio* – žiūriu atgal) – susijęs su praeitimi, ja pagrįstas, nagrinėjantis praeitį. (Red.)

**** *Illud tempus* (lot.) – mitinis laikas, egzistavęs prieš istorinį laiką. (Red.)

Regis, rinktinėje pernelyg manipuliuojama savos istorijos tragiškumu, pilant vandenį ant negatyvios kultūrinės mitologijos apologetų malūno. Be atminties (istorijos) gyvenimas neįmanomas, tačiau ir be užmaršties (t. y. vietos dabarčiai ir ateičiai) jis nepakeliamas. Atkakliai varijuodamas laiko temą poetas retsykiais tarsi užmiršta savaiminės poetinės formos išgales, kurias mėgo iškelti Josifas Brodskis – prozodija visada pergyvena istoriją. Tiesą sakant, stiprieji Strielkūno eilėraščiai tą patvirtina, savimi ženklindami šalį, „kurion kasdien eini / Ir kurion tu niekad nenuėsi“, arba vietą, į kurią pareinama jau suvisam „po viso klaiko“. Šioje poezijoje esama šiurpulingo laikų virsmo patoso, ateinančio dar iš Antano Baranausko „Pasikalbėjimo Giesminyko su Lietuva“. Pagaliau esama ir tokių posmų, kur atkakli kantrybė, su kuria toji absoliuti vieta saugoma ir ginama, padvelkia jau atvirkštiniu „pozityviu“ fatališkumu, o susidaranti priešingų jėgų įtampa tik suintensyvina eilėraščio pulsą:

*Žiburiu nušvirk už kaimo durų,
Knygoje žibėki raidele.
Būk po radiacijų ir dujų
Tu gyvybės krebždančiu pele.
„Žiburiu nušvirk už kaimo durų“*

Vis dėlto vyraujantis tonas bei motyvai – nuolat aitrinamas praradimas, skausmas, būties ištuštėjimas ir absurdas. Aptariamoji rinktinė siūlo itin nelinksmą sociologinę Lietuvos apybraižą (skyrius „Šiukšlių rausėjas“) ir pirštu rodo į visai ne metafizines tokio nelinksmumo priežastis. O tai skatina kelti nemandagius klausimus, kaip antai: ar principinis autoriaus retrospektyvumas ir sugestijuojamas* neviltingumas neuždaro mūsų visų ydingame rate? Už XX a. autoriui, regis, mielesnis XIX a. (beje, būtent jis turimas galvoje ir eilėraštyje „Praėjęs amžius“). Vis dėlto, poetizuodamas šią epochą, autorius sykiu suspenduoja** ir jos geopolitinį provincialumą, ir socialinį vargą, ir kultūrinį „balanos gadynės“ atsilikimą. Poetinis skurdo, vargo pakylėjimas, ištikimai prisirišusio prie savo žemės lietuvių stereotipas jau baigia sudėvėti savo patrauklų literatūrinį rūbą. Meilė savos žemės grumstui vis sunkiau beatranda originalesnės estetikos raiškos būdų – ar tai dar įmanoma? Poetas, pamaldžiai pridengiantis savo žodį „prastuolio rūbais“, galėtų kažkelintą kartą pasirašyti po Algirdo Verbos eilutėmis: „Nors varle po dalgiu, bet – po savo dangum, / Nors pačiam pragare, bet – su milo žmogum.“ Nors Strielkūno poezija ir neturi tokio socialinio aitrumo, bet joje atpažįstame ir Albino Bernoto solidarumą su žole, ir M. Martinaičio gimtojo slenksčio mistiką, ir Henriko Čigriejaus gamtišką atlaidumą, kitaip tariant – savo agrarinio mentaliteto literatūrinę kvintesenciją*. Šis retrospektyvus (konservatyvus) mentalitetas išbalzamuotas su visomis paslėptomis ydomis – socialiniu uždaru, pasyvumu, užslopintomis poniško gyvenimo viltimis. Nelinksmas paradoksas, bet už Strielkūno mėgstamų *nakties* ir *tamsos*, *purvo marmalynės* ir *turgaus*, *gauruotų žvėrių*, ir *niekingų niekieno pirklių* nugarų šmėkšo ne kas kita kaip to paties mentaliteto šiuolaikinės metastazės – infantiliškas** ištižimas, prasčiokiškas „žagrės kompleksas“, netašytas įžulumas, nežabotos plikbajorių ambicijos; ir jos gadina kraują visiems. Poetas talentingai jaučia, ko neturi jauni, betgi jauni prieš akis turi ir vyresniųjų pavyzdžius, tarkim, per amžius verkiančias ir marškinius siuvančias bei velėjančias motinas. O jaunimas į marškinius nebežiūri, duok jiems *bliuzonus*...

Vertybine pasaulėjauta Strielkūnas, kaip ir Maironis, liko „savajame“, t. y. praėjusiame, amžiuje, naujojo amžiaus prieangyje aštriai pajutęs savo ir *svetimo* ribą. Nenorėčiau ir negalėčiau būti tas išsišokėlis, kuris sušuktų: „Labanakt, Strielkūnai!“ Tačiau primygtinai siūlyčiau visokio amžiaus tautiečiams, prieš cementuojant savo / *svetimo* riboženkli, griežčiau skirti sakralines tautos relikvijas nuo užleistų valstietiško įsijautimų.

Aptariama knyga aiškiai rodo, kad Strielkūno poezijos lygčiai išspręsti reikėtų ir naujos kritikos formulės. Kritika tarsi nepriima pačios poezijos siūlomo intymaus paprastumo tono, trumpo ir tikslaus

* Sugestijuoti – daryti įtaigą, įteigti. (Red.)

** Suspenduoti – laikinai neleisti eiti pareigų, sustabdyti. (Red.)

* Kvintesencija (lot. *quinta essentia* – penktoji esmė) – tai, kas svarbiausia, pati esmė. (Red.)

** Infantiliškas (lot. *infantilis* – vaikiškas) – vaikiškas, nesubrendęs. (Red.)

žodžio, o mieliau žarsto komplimentines bendrybes arba neesmingai kabinėjasi. Kaltindami Strielkūną kartojimusi, labiausiai kartojamės mes, „parazitinio diskurso“^{***} daugintojai (George'as Steineris – apie kritikų ir šiaip metatekštų^{****} kurpėjus). Prikūrėme klišių (baladiškoji pasaulio transformacija, įsižiūrėjimas į tautos etinius pagrindus, aukščiausias pilietinis humanizmas), įteisinome Strielkūno paprastumo ir suprantamumo mitą. Jei poetas būtų toks suprantamas, žurnalistėms nereikėtų klausinėti: o ką jūsų poezijoje reiškia varnos? Nieko jos, varguolės, nereiškia, tupi sau eilėraštyje kaip medyje, ir tiek. Čia jos *būna* ir šitaip *būdamos* stebi mus, praeinančius. Poetas puikiai žino, kad viskas praeina, tačiau sykiu žino, jog žodis, taigi ir žodis „varna“, nėra praeinantis viskas. Ir todėl prozodija^{*****} gali pergyventi istoriją.

Marijus Šidlauskas, *Orfėjas mokėjo lietuviškai*, Vilnius: Homo liber, 2006, p. 136–143.

*** Diskursas (pranc. *discours* – kalba, kalbos tipas, tekstas) – bendriausia prasme išplėstas minties apie kurį nors dalyką išreiškimas, tam tikras reikšminis laukas, procesas, pvz., akademinis diskursas – viskas, kas susiję su akademinė veikla. (Red.)

**** Metatekstas yra metakalba parašytas tekstas apie objektinės kalbos tekstą. Metakalba yra objektinės kalbos analizei skirta kalba. Pavyzdžiui, literatūrologinis straipsnis vadovėlyje yra metatekstas apie „literatūros kūrinį“. (Red.)

***** Prozodija (gr. *prosōdia* – priegaidė, intonacija, kirtis) – eilėdaros mokslo dalis apie skiemenų santykį; kirčiuotų ir nekirčiuotų, ilgųjų ir trumpųjų šnekos skiemenų tarimo sistema. (Red.)